

SOPIMUS VALTIONTUKIARVIOINTIEN JA -ILMOITUSTEN TEKEMISESTÄ ERÄIDEN TUKIEN MYÖNTÄMISESSÄ AD-MUSEO OY:LLE

1. Sopijapuolet

Suomen valtio (jäljempänä *valtio*), jota edustaa opetus- ja kulttuuriministeriö

Yhteyshenkilö sopimusasioissa:

Helsingin kaupunki (jäljempänä *kaupunki*), jota edustaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -yksikkö

Yhteyshenkilö sopimusasioissa:

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö sr (jäljempänä *säätiö*)

Yhteyshenkilö sopimusasioissa:

2. Sopimuksen tausta

Suomen valtio ja Helsingin kaupunki ovat sopineet yhteisestä tavoitteesta edistää kansainvälisesti kunnianhimoisen vuonna 2030 avautuvan arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamisesta Makasiinirantaan. Museon perustamisesta, kokoelmien omistamisesta sekä museotoiminnan edistämisestä ja tukemisesta vastaa huhtikuussa 2022 perustettu Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö sr. Valtio ja kaupunki ovat päättäneet pääomittaa säätiötä saman suuruisin osuuksin.

Museotoiminnan ylläpitämisestä vastaisi säätiön perustama ja sen kokonaan omistama osakeyhtiö AD-museo Oy. AD-museo Oy:n toimintatalous perustuisi vuodesta 2030 alkaen valtionosuuksiin ja -avustuksiin sekä museon omiin tuottoihin, kuten lipputuloihin ja muihin liiketoiminnan tuottoihin. Tämän lisäksi säätiö kattaisi peruspääomansa tuotoilla museolle suunnitellun Makasiinirannan uudisrakennuksen vuokra- ja ylläpitokulut vuosittain myönnettävillä avustuksilla AD-museo Oy:lle.

3. Sopimuksen tarkoitus

Tällä sopimuksella valtio ja kaupunki varmistavat yhdessä säätiön kanssa, että EU:n valtiontukisääntöjä noudatetaan säätiön maksaessa valtion ja kaupungin pääomalahjoituksista peräisin olevia avustuksia AD-museo Oy:lle arkkitehtuuri- ja designmuseon toiminnan alkaessa. Säätiön vuosittaisissa vuokra-avustuksissa AD-museo Oy:lle voidaan katsoa olevan kyse valtiosta johtuvasta tukitoimenpiteistä (imputable to the state), jolloin avustukset luokitellaan valtiontueksi. EU:n valtiontukisääntelyn mukaan, kun valtion tai kuntien varoja osoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavalle, tulee valtiontukisääntöjen noudattamista arvioida ennen varojen siirtoa.

4. Säätiön velvollisuudet

Säätiö sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa EU:n valtiontukisääntelyä myöntäessään AD-museo Oy:lle avustusta tai muutoin kanavoidessaan taloudelliselle toiminnalle varoja, joiden voidaan katsoa olevan peräisin valtion tai kaupungin säätiölle maksamista pääomalahjoituksista tai niiden tuotoista.

Ennen avustuksen tai muun tuen maksamista, säätiö huolehtii huolellisen valtiontukiarvioinnin tekemisestä ja arvioinnin dokumentoinnista.

Valtiontukiarvioinnissa selvitetään ja arvioidaan, voiko tukea myöntää EU:n valtiontukisääntelyn nojalla ja millä menettelyllä tukea voi myöntää. Avustusta tai tukea ei saa maksaa ennen kuin valtiontukiarviointi on valmis ja avustukselle on hyväksyttävä peruste tai Euroopan komissio on ennakoilmoitusmenettelyssä hyväksynyt tuen sisämarkkinoille soveltuvaksi. Lisäksi säätiön tehtäviin kuuluu tehdä tarvittavat ilmoitukset Euroopan komissiolle.

Säätiöllä tulee olla riittävää osaamista kulttuuritoiminnan EU:n valtiontukisääntelystä ja valtiontukiarviointien tekemisestä. Edellä mainittu ei ole esteenä sille, että säätiö käyttää ulkopuolisen asiantuntijan apua valtiontukiarviointien tekemisessä. Tässäkin tapauksessa säätiö vastaa arvioinneista.

Vuonna 2024 laaditun arkkitehtuuri- ja designmuseon toteutussuunnitelman mukaan AD-museo Oy:n toimintaa voidaan pitää taloudellisena. Tämän sopimuksen laatimishetkellä vuokra-avustus voitaisiin myöntää Euroopan komission antaman yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 651/2014 (RPA) artiklan 53 mukaisena toimintatukena kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen. RPA:n voimassaolo päättyy 31.12.2026, kun toimintatuki myönnetään arviolta vasta vuodesta 2030. On todennäköistä, että RPA:n voimassaolo jatkuu, mutta säätiön tulee seurata valtiontukisääntelyn kehitystä.

5. Seuranta ja tietojensaanti

Säätiö sitoutuu vuosittain tammikuun loppuun mennessä raportoimaan valtiolle ja kaupungille edellisen vuoden aikana maksetuista tuista AD-museo Oy:lle tai muulle taloudelliselle toiminnalle, tehdyistä valtiontukiarvioinneista ja ilmoituksista Euroopan komissiolle. Ensimmäinen raportointi tehdään museotoiminnan alkamisvuotta seuraavan vuoden tammikuussa.

Valtiolla ja kaupungilla on oikeus tarkastaa säätiön kirjanpito ja hallinto sekä tarvittaessa tehdä muutakin toimintaa koskevia tarkastuksia. Säätiön tulee mahdollistaa vastaava tarkastusoikeus myös AD-museo Oy:öön.

6. Takaisinperintä

Säätiön tulee avustus- tai muissa tukipäätöksissään kolmansille mahdollistaa, että valtio ja kaupunki voivat päätöksillään määrätä tuen maksaminen keskeytettäväksi sekä jo maksettu tuki takaisin perittäväksi tuensaajalta, jos tuki on EU:n valtiontukisääntöjen vastainen. Tuensaajan on maksettava takaisin perittäväälle tuen määrälle korkoa ajanhetkestä, jona EU:n valtiontukisääntöjenvastainen tuki ensimmäistä kertaa saatettiin tuensaajan käyttöön siihen päivään saakka, jona tuki

tosiasiallisesti peritään takaisin. Tuensaajan tulee maksaa takaisinperittävälle määrälle takaisinperintäkorkoa vähintään sen korkokannan mukaisesti, jota olisi sovellettu, jos tuensaajan olisi pitänyt lainata kyseessä olevan tuen määrä markkinoilta tuen myöntöhetkellä.

7. Kustannukset

Kukin sopijapuoli vastaa itse sopimuksesta johtuvista kustannuksista.

8. Muutostilanteet

Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sopimuksen jatkosta, mikäli AD-museo Oy:n toiminnan luonne taloudellisena toimijana muuttuu.

9. Voimassaoloaika ja allekirjoitukset

Sopimus tulee voimaan, kun kaikki sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja on voimassa toistaiseksi.

Sopijapuolet allekirjoittavat sopimuksen sähköisesti.

Suomen valtio

Helsingin kaupunki

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiö sr